

Exkurze na německé biodynamické farmy Dottenfelderhof a Luisenhof

BIODYNAMICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ Hlavní odlišnosti od ekologického zemědělství

První zmínky lze datovat do doby přibližně před 100 lety a od roku 1929 vzniká samostatné označení biologicko-zemědělská metoda. • Biodynamické zemědělství je alternativní způsob hospodaření. • Stejně jako ekologičtí zemědělci, tak i ti biodynamičtí používají organické hnojení, etický přístup ke zvířatům, udržují biodiverzitu krajiny a chrání životní prostředí. • Hlavní rozdíl mezi ekologickým zemědělstvím a biodynamikou je využití tzv. biodynamických přípravků. • Jedná se o jakousi ekologicko-ezoterickou nauku, při které se využívají ekologické postupy, plus je vše rozšířené o vesmírné vlivy a energie (podle Výsevních dnů Marie Thunové).

- Farma má 130 ha, z toho 30 ha pastviny
- Půda – říční naplaveniny s navátou spraší • Chudá půda na humus • Srážkový stín 110 m n. m. • Spodní voda 15–20 m • Půdy lehké – špatně zadržují vodu

V areálu funguje:

- škola biodynamického zemědělství
- šlechtitelská stanice • sýrárna • pekárna
- kavárna • BIO supermarket...

dýně... • 6letý osevní postup • dva roky jetelo, vojtěškotráva • Pšenice, žito • dva roky okopaniny, zelenina • Brambory se hnojí hnojem • Zelenina kompostem, zálivka • Meziplodiny vymrzající – svazenka, slunečnice a směsky • Dobrá příprava půdy – plevel • Odplevelování v meziřádku mechanizovaně • Zelenina – hrobky • Personální náročnost – 4 zaměstnanci + 2 studenti • Realizace produkce – velkoobchod, vlastní prodejna

Biodynamické preparáty

• Příprava vychází z filosofie biodynamického přístupu, který pracuje s kosmickými silami a jejich vlivem na hospodaření • důraz na etický přístup ke zvířatům, šetrnému zacházení s půdou • křemáček – rozemletý křemen s vodou vměstnaný do kravského rohu a uložený na období přes léto do půdy. Po vykopání je používán jako „homeopatické“ hnojivo. • roháček – kravské lejno vměstnané do kravského rohu a uložené na období přes zimu do půdy. Po vykopání je používán jako „homeopatické“ hnojivo.

Biopreparáty

• Dlouhodobě probíhá vědecký pokus s preparáty, který dokazuje, že fungují, i když zatím nebyl nalezen jasný mechanismus působení. • Další podrobnosti k přípravě a působení preparátů viz pdf na <http://bioinstitut.cz>

„Filosofie“ biodynamického zemědělství

• Zásadní je celostní přístup (rostliny, zvířata, půda, lidé – fungují v propojení a souvislostech – vesmírné síly, klimatické

FARMA DOTTENFELDERHOF

Historie

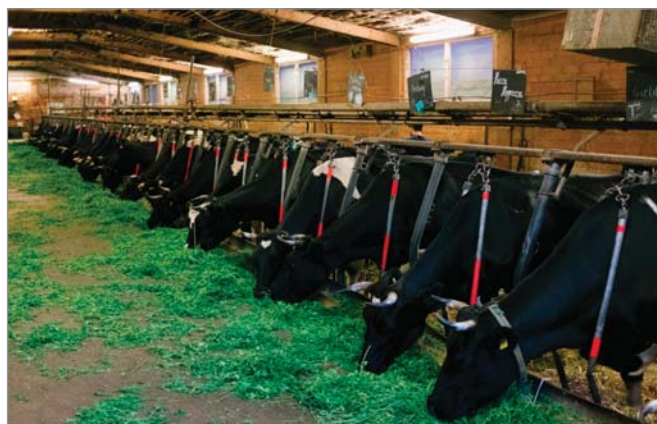
• Původně hospodářský dvůr kláštera Premonstrátů (1000 n. l.) • Po II. sv. válce (1944–1958) orientace na biodynamické zemědělství – statek ve vlastnictví šlechty • 1958–1968 – klasické zemědělství (cukrová řepa) • Od 1968 pronajato od státu „5 akademiků“ podpory alternativního zemědělství – šlechetný právník – založil GLS banku.

Chov skotu s produkcí mléka

- 80 ks krav • Červenostřakatý skot • Dojivost 6 000 l za laktaci • Krmivo pouze z farmy, pastva, neohrožuje se • Podesťka se míchá s dřevní štěpkou, kvůli konzervaci • Mělké zapravení do půdy • Do půdy zapravují hnůj a kompost • 30 % hnoje se kompostuje • chov prasat

Zelenina

- Pěstuje se na 12 ha o. p. • 7–8 ha brambory, zbytek mrkev, zelí, celer, pórek,

podmínky, sluneční energie, voda atd...) • Rostliny poznáváme skrze jejich VITALITU • Zvířatům lze naopak porozumět skrze jejich POHYB • Myšlenka biodynamického přístupu je hotová tak z 15 %, tzn., že je stále co zlepšovat • Podstatné je také schopnost vidět včas, že něco ničíme nebo děláme špatně, tzn. dříve, než to zničíme úplně nebo napácháme velké škody • Vědecký přístup je výborný, ale měl by se rozšířit o nové přístupy a nástroje • Někdy vnitřně víme nebo cítíme, že ne všechno, co se učíme, funguje nebo platí. • „Myšlení omezuje více než cítění“ • o kvalitě a dostatku/nedostatku výživy se bude rozhodovat v Africe, Indii, JA, tzn. v oblastech s největšími populacemi a zároveň s horšími poměry/výkyvy množství srážek a sluneční energie.

Výzkum a šlechtění

- Od 70. let 20. stol. • šlechtí se jak skot, tak pšenice, ječmen, oves, žito, kukuřice, vojtěška, rajčata atd. • Obiloviny se šlechtí na odolnost proti chorobám, proti poléhání, na výnosy, pekařské vlastnosti • Využívají, jak staré, tak moderní i vlastní odrůdy • Osivo je ekologicky množeno. Kombinují biodynamický přístup (měsíční kalendář Marie Thun) a čistě vědecký přístup

* Vše, co potřebujete vědět o biodynamickém zemědělství, najdete na novém webu Regionálního centra PRO-BIO Moravská brána www.biodynamika.info. Najdete zde veškeré informace o tomto způsobu hospodaření, seznam biodynamických farem, odpovědi na časté dotazy, důležité kontakty, užitečné odkazy a další zajímavé informace.

* Příklad moravského biodynamického vinařství Krásna hora uvádí Newsletter Státního intervenčního fondu č. 5/2021. V článku Tajemná biodynamika Evy Railichové se dočtete o přístupech rodiny Vybíralovy. Využívají zejména biodynamické preparáty a další postupy.

* V Bio jsme čtenáře seznámili s biodynamickými přístupy vinařství Lukáše Rudolfského v Kutné Hoře a jeho otce ve vinařství u Kuksu (např. Bio 3/2016 Ve vinicích střikají roháčkem i křemenáčkem). O Steinerově antroposofii též v Bio 3/2014 a 6/2020, v článku o pěstování světelného kořenu.

- Šlechtění se v Německu finančně nepodporuje, ačkoli je to velmi důležitá činnost.

Ovocnářství

- Jedna vyšlechtěná bioodrůda jabloně – Kolina • Pěstují a vegetativně množí staré odrůdy • Jablka mají vztah k Jupiteru • V meziřadí mulčují – svazanka, slunečnice, pohanka • Používají přírodní preparáty – proti houbám např. přeslička • Hnojí kompostem (5 t/rok) • Kromě jabloní (80 %) pěstují třešně, švestky, dále lísky, mirobalán, bezy • 1000 vysokokmenů jabloní – 85 % jablek – prodej, zbytek moštují.

Ovocnářství

- Pod stromy zkoušejí pěstovat rebarboru (dobře prospívá pod ořešáky), křen, okrasné květiny, bylinky, jahody • Tři pracovníci na plný úvazek a dva vždy na sklizeň

Leguminózy

- Součástí osevního postupu • Využití jako krmivo • Fixace 300–400 kg N/ha/rok • Různé druhy směsí včetně bylinek • Seč 4–5 x za rok

- Ničení plevelů – pcháč je velmi dobře potlačený v hustém zápoji jetelotrávy. Pcháč

roste (a asimiluje) pomalu, ale v konkurenci jetele, který rychle obsadí prostor, je nucený růst rychleji, což mu nevyhovuje a je slabý, nízký a nekvete.

STATEK LUISENHOF

- Rodinná farma • 60 ha, vlastní pozemky • Zelenina • Obilí – komunitně podporované zemědělství • Brambory skladují, klimatizovaný sklad (2–3 st. C°) • Bedýnky – zákazníci předplatí a oni zavážejí • Biodynamické přípravky nakupují od Dottenfelderhofu, s nímž spolupracují

Prezentace z exkurze ekologických zemědělců Ing. Zdeňky Kočtářové, správkyně RC PRO-BIO Východní Čechy

